

ادبیات عجم و مجموعه سیاسی

هفت‌الق سیاسی، ادبی و علمی غزنه‌در.

جلد: ۱

سنه: ۱۴۳۵ ربیع‌الآخر شباط ۲۴ جمعه ایرانی ۱۶

فاطح عصر نده اندرون هایون تشکیلاتی

جنت‌کان فاطح سلطان محمد خان حضرت‌لری قسطنطینیه فتح جلیلی موقیتی استحصال ایتداد کدن بر مدت صکره، ذات شاهانه‌لرینه پادشاهان عظام حضرات‌له مقر سلطنت اولق اوزره آیا صوفیه ایله سرای بروئی آرده‌ستنده قره جهتی عظیم سور ایله احاطه ایدیله‌رک وجوده کتوزیلان بی نظر ساخته دلکشاده انشا ایتدیزدکلری یکی سرایک برق‌سمی، حرم سلطنت یعنی موقع تعظیم و حرمت اولدینی ایچون اندرون — حرم نام محترمی ایله یاد او لنشدر.

اندونه مدخل، سرای ملوکانه‌نک باب هایون و باب السلام و باب السعاده نام‌لریله یاد ایدیلان سلطنت قاپولرینک اوچنجیسی بولنان باب السعاده‌در. بوقاپو داخلنده پادشاه‌لر حضرات‌نک آرام‌لرینه مخصوص عالی قصر‌لر، اندرون‌لریک اسکانه مخصوص معتنا دائره‌لر، کتبخانه‌لر، جامع‌شریفلر بـ تعلیم‌خانه‌لر، مشقخانه‌لر انشا ایدیلشدر.

اندون خدمات عاصمه‌ستنده بولنان‌لرک رکن اولی و آمری سرای داخل و خارج‌نده خدمت کورن سرای خلق‌نک‌ده مرجعی اولان باب السعاده اگاسی «قاپو اگاسی» ایدی.

قاپو آغالنی و ظائف مهمه و معتنانه سلطنت نکهبانلری‌ده داخل او لدین‌لندن آغا، سفرده و حضرده و جامع شربه عزیمت و عودت‌ده معین شاهانه‌دن دور اویز، یالکز صیدوشکار و تفرج زمان‌لرند. حفظ وصیانت وظیفه‌سیله مکلف اولق اوزره سرایده قالور ایدی. اندرون‌نده برداشته‌ده اقامت ایتك امتیازی قاپو اگالرینه منحصر ایدی.

اندون ارکانی قاپو اگاسنک امرلرینی مطاوعت کامله ایله تلقی ایدرک اجرا ایتمسی قانون، ایجای ایدی.

بیوک او طه‌یه منسوب اندرون‌لردن اناختاره، پشکیره و شربته متعلق و بوکا مماثل خدماتی ایفا ایتك اوزره معین‌نده درت ایچ اگاسی استخدام ایدر ایدی.

بوحق استخدام، وظائی آتیده کوست‌ریله جک دیکر اوج سرای ارکانه‌ده بخش او لنشن ایدی؟ خزینه‌دار باشی خزینه قفوشیدن، کپلارجی باشی کیلاردن، سرای اگاسی بیوک او طه‌لر قفوشندن خدمتکار آلور ایدی.

دائر معلوماتی و تربیتی اسلامه و عادات عثمانیه دائره سندہ حسن معاشرت والفتہ متعلق اصول و آدابی او کر نسلکله مکلف ایدی .

ابتدائی تحصیلیلرینی قتوشلرده بولنان صربی و خلیفه لری « مذا کرمجی » تحت تعلیمنده اکمال ایدن عجمیلرک سویه عرفانلری ، مرتبه تحصیلیلری یوکسلدیلک اوزره معین اوقاتنده درسیخانه لرده اشات وجود ایدن سرای خواجه لرندن علوم و فنون حاضره یی دخی ترتیب موضوعی اوزره تدرس و تعلم ایدرلرایدی . ایام مخصوصه ده جندیلک ، کانکشلک و جریدبازلک و بونلره عائد ادمانلری و ملکه و مهارتلری اکتساب ایسلکله وقت کچیرلر ایدی .

فاغ حضرتلری بو تشكیلات ایله واخلاف جلادت اتصافی تشکیلات واقعه یی ادامه ایله تعقیب ایلدکلری علوی غایه ، وطنک سلامت حال واستقبالی ایچون علم ، فضیلت و بسالت ایله متخلی ارکان و رجال یتشدیرمک اولدینی تاریخ ایله و قایع ایله ، ثابت اولسنه کوره ، اندرؤن اعصار سابقه نک مکتب حریبه و ملکیه سی حکمنده ایدی .

حافظ محمد رفیع

ابن مویی دن :

شب مهتاب خنده ملکوت ،

اختران ، سامعین بزم سکوت .

خواب را خنده کوه رایجهزا .

بادرن بر نسیم روح افزا .

بو سکوة ، اخرت سرو دیمیدر ؟

یاونک مژده و رو دیمیدر ؟

چارپیور قلب ، قلب پر خلجان !

جنی یارب ، نه در او آفت جان ؟

بگا بردن عجب نه حال اولدی ؟

آه واه ایتمامک محال اولدی !

آه او گوزلر ، او قانلی مشعله لر ،

هاتگی نیردن اخذ نور آیلر ؟

گه یشیل گه سیاه و گه ماوی .

او نه مبهم جمال سوداوی ! ..

دها قور تلدم بو میدانده :

صانکه روحم شو آنده زندانده !

منحصر قالدی مشغله م عشقه

حوصله برشی آمیور بشقه !

نده جانسوز ایعن او جسم افیر ،

اولز آتشده اویله بر تأثیر !

بکزبورگه خیاله ، گه ملکه
اوچه حق حالده داعماً فلکه
حیرت افزای ساجد و مسجد
اوله من دنیوی بر اویله وجود !
هر تجلیسی بونده لیلی در .
زهره دندر او ، یا سهیلی در !

عبدالحق هامس

فضولی کی

روح آواره ، کوزم بیاشک ، فکرم بی مدار :
فطرتم محزون ، و جدانده محنت بر قرار .
شعره مفتونم ، خیالمن حasan منفعل ؟
آهه مخلوب ، سکوندن فغاائر تارماز .
شاعر ، شعرم فقط قلبمده مدفون بر غریب :
نظره دلداره ، نور حقه اولماز آشکار .
عاشقم ، عشقم فقط جانانه چیقماز آشنا :
شرق عمرمده غارب بیک خیان کریه بار .
کوشة هجرانده بر سرمست زهر محنت ،
جام و صلتدن نصیب عمرم انجاق انکسار .
کوردیکم هر آفت نازک جاندن اولور
چهره حسن مجرد پردهدار اغبار .
لیل معمومده تبرید روان ایلر نم
وصلت امید ایتدیکم هر نازنین آغوش حار .
روح جسمدن پشیان ، قلب جاندن ملول ،
کریه چشمدن کریزان ، ناله آهمن نزار !
داعماً نالنده در قارشمه صولغون بر خیال ،
متصل فریاد ایده ر قلبمده علوی بر ضزار !

ایول ۱۳۰۸

علی اکرم